

Силабус навчальної дисципліни

«Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку»

Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Освітня програма	«Дошкільна освіта»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год.
	Практичні заняття – 20 год.
	Самостійна робота – 54 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра психології та педагогіки, аудиторія 313Ц, посилання на офіційну сторінку кафедри на сайті університету: https://nupp.edu.ua/page/kafedra-psikhologii-ta-pedagogiki.html
Викладач (-і)	Клевака Л. П., к. пед. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки
Контактна інформація викладача	fcs.klevaka@nupp.edu.ua 066 33 69 120
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Аудиторія 313Ц відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни полягає у засвоєнні та оволодінні фактичним матеріалом про зміст, форми та методи виховання у дітей дошкільного віку базових якостей особистості дитини; формування особистості вихователя, озброєного знаннями щодо реалізації вимог сучасної дошкільної освіти з формування у дошкільників базових якостей особистості та повноцінне засвоєння ними соціальної реальності; сприянні значному просуванню на шляху професійного вдосконалення.	
Програмні результати навчання ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. ПР-07. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності. ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю. ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-23. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПР-24. Використовувати ігрові та творчі види діяльності для розвитку соціальних умінь та навичок дітей раннього і дошкільного віку.

Передумови для навчання

Передумовою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Професійно-педагогічне спілкування з тренінгом», «Дошкільна педагогіка», «Дитяча психологія».

Індивідуальне завдання

не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Формування базових якостей особистості дитини дошкільного віку». Обґрунтування моделі виховання базових якостей особистості.

Тема 2. Теоретичні основи формування базових особистісних якостей у дітей дошкільного віку.

Тема 3. Психологічна природа та методичні аспекти формування спостережливості та допитливості.

Тема 4. Психологічна природа та методичні аспекти формування відповідальності та самостійності.

Тема 5. Психологічна природа та методичні аспекти формування міжособистісної злагоди та справедливості.

Тема 6. Психологічна природа та методичні аспекти формування чуйності та міжособистісного партнерства.

Тема 7. Психологічна природа та методичні аспекти формування шанобливості та креативності.

Тема 8. Формування базових якостей особистості дошкільника в комунікативній діяльності.

Тема 9. Формування базових якостей особистості дошкільника в пізнавальній діяльності.

Тема 10. Формування базових якостей особистості дошкільника в ігровій діяльності.

Тема 11. Формування базових якостей особистості дошкільника в предметно-перетворювальній діяльності.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6486>

Рекомендовані джерела Базова

1. Виховуємо базові якості особистості старшого дошкільника в умовах ДНЗ : методичний посібник / Г. Беленька, Н. Гавриш, С. Васильєва, В. Маршицька, С. Нечай, Г. Орлова, О. Остряньська, О. Полякова, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Шкляр; за заг. ред. Н. Гавриш. Харків: Друкарня Мадрид, 2015. 220 с.
2. Рейпольська О.Д. Теоретико-методичні засади формування у дошкільників ціннісного самоставлення: монографія. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 505 с.
3. Теорія і методика морального виховання дітей дошкільного віку : навчально-методичний посібник / укл. Л.Б. Мельничук, М.А. Шкабаріна. Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. Степана Дем'янчука, 2021. 32 с.
4. Формування базових якостей особистості дітей старшого дошкільного віку в ДНЗ: монографія / Г. Беленька, С. Васильєва, Н. Гавриш, В. Маршицька та інші; за заг. ред. О. Рейпольської. Харків: Друкарня Мадрид, 2015. 330 с.
5. Ichinose Y. Raising Successful Children: A Practical Guide for Parents. Amsterdam : Elsevier, 2024. 300 p.
6. McAdams D. P., Tackett J. L., Shiner R. L. Handbook of Personality Development. New York City : Guilford Publications, 2021. 623 p.
7. McCarthy T. Raising 4 Dimensional Children in a 2 Dimensional World. New Jersey : 4D-2D.com, LLC, 2021. 300 p.

Допоміжна

1. Агіляр Туклер В.В. Виховання ініціативності дітей старшого дошкільного віку в сюжетно-рольовій грі: автореферат дисертації кандидата наук, Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. Київ, 2020. 23 с.
2. Барсуковська Г.П., Клевака Л.П., Юлдашева С.В. Сучасні тенденції у дошкільній освіті: глобальний огляд та практична реалізація. Наукові інновації та передові технології (Серія "Педагогіка"). 2024. № 5 (33). С. 999–1011.
3. Барсуковська Г.П., Клевака Л.П., Кирста Н.Р. Мультиmodalні підходи в освітніх програмах для дошкільників: розкриття творчих здібностей. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка». 2024. №8 (26). С. 665-677.
4. Венгловська О.А., Ткач М.С. Особливості формування базових якостей дітей у теоретико-практичній спадщині Бориса Грінченка та Софії Русової. *Молодий вчений*. 2018. № 3(1). С. 72-75.
5. Клевака Л.П., Гришко О.І., Гресь К.О. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
6. Клевака Л.П., Гресь К.О. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності з використанням конструктора Lego. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1 (9). URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/18065>
7. Кононко О. Л. Чуйність та її виховання в дошкільному дитинстві. *Нова педагогічна думка*. 2021. №2. С.120-126.
8. Косенчук О. Дитина в соціумі: впроваджуємо ДКДО. *Дошкільне виховання*. 2021. № 4. С. 3-5
9. Литвиненко І. Гуртуємо дітей – формуємо команду. *Дошкільне виховання*. 2021. № 11. С. 3-5.
10. Олійник Л. Ознайомлення педагогів закладів дошкільної освіти з технологією «сторітелінг» із метою виховання базових якостей особистості. *Теорія, методика і практика професійної освіти*. 2023. №4. С. 90-104.
11. Поніманська Т. І., Козлюк О.А., Марчук Г.В. Виховання людяності: методичний посібник. Рівне: Волинські обереги, 2012. 160 с.
12. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». У 2 ч. Ч.1. Від народження до трьох років / О.П.Аксьонова, А.М.Аніщук, Л.В.Артемова [та ін.]; наук. кер. О.Л.Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕРУкраїна», 2014. 204 с.
13. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». У 2 ч. Ч.2. Від трьох до шести (семи) років / О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О.Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕРУкраїна», 2014. 452 с.
14. Сероштан О. Усвідомлена свобода як чинник виховання самостійності. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2014. №9. С. 48-52.
15. Скрипник Н.І. Виховання толерантних взаємостосунків дітей старшого дошкільного віку : навчально-методичний посібник. Умань : ПП Жовтий, 2011. 99 с.
16. Станіченко О. Трудова діяльність як засіб виховання чуйності у дітей дошкільного віку. *Витоки педагогічної майстерності*. 2020. № 26. С. 195–198.
17. Табачник І.Г., Пехарева А.С. Ефективність спеціально організованих занять з дітьми старшого дошкільного віку в процесі виховання емпатійності та чуйності. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2016. № 4(73). С. 166-174.
18. Stanichenko O., Hnizdilova O., Palekha O., Oleksenko R. The study of older preschool children's sensitivity formation state. *Linguistics and Culture Review*. 2021. № 5(4). С. 559–572.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни		
Види навчальної роботи		Мах кількість балів
Робота на заняттях та виконання практичних завдань		50
Екзамен		50
Максимальна кількість балів		100
Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	
Політика навчальної дисципліни		
Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій, практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.		
Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних, лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.		
Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6486		

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки
27 серпня 2024 р. Протокол № 1